

**Ma Ying-jeou –
zwiastun zjednoczenia?
Biogram**

Autor:

Stanisław Niwiński

Pod koniec maja obecnego roku doszło w Pekinie do bardzo ważnego spotkania. W stolicy ChRL został przyjęty uroczyście przez prezydenta Hu Jintao (胡锦涛), Wu Po-Hsiung (pinyin: Wu Boxiong, 吳伯雄) Przewodniczący Kuomintangu (Chińskiej Partii Narodowej). Temu wydarzeniu towarzyszyło inne. Wybory prezydenckie w Republice Chińskiej wygrał kandydat Kuomintangu, jeden z rzeczników pokojowej współpracy ChRL i RCh, Ma Ying-jeou (pinyin: Ma Ying Jiu, 马英九). W 97 rocznice wybuchu powstania w Xinhai, które doprowadziło do powstania Republiki Chinskiej (od 1949 na Tajwanie), Stanisław A.Niewinski przedstawia biografie nowowybranego prezydenta.

Ma Ying-jeou urodził się 13 lipca 1950 roku w Hong Kongu. Wywodzi się z rodziny o tradycjach politycznych. Jego ojciec, urodzony w 1920 roku Xiangtan, w prowincji Hunan, Ma Ho-ling (pinyin: Ma He Ling, 马鹤凌)(zmarł w 2005 roku na zawał serca) pełnił dość wysokie funkcje w Partii Narodowej. Gdy Ma Ying-jeou miał rok, przeprowadził się z rodzicami na Tajwan. Studiował prawo na Narodowym Uniwersytecie Tajwańskim (台湾大学). Po zdobyciu dyplomu licencjackiego w 1972 roku, kontynuował studia w Stanach Zjednoczonych. W 1976 roku uzyskał stopień magistra prawa na Uniwersytecie Nowojorskim, a następnie doktoryzował się na Uniwersytecie Harvarda. Później przez krótki czas pracował na Wall Street. Wówczas ożenił się z Chrisitine Chow (Zhou Mei

Qing,周美青.). W 1981 roku powrócił na Tajwan, gdzie kontynuował pracę naukową. Karierę polityczną zaczął w latach 80-tych. Za rządów prezydenta Chiang Ching-kuo (pinyin: Jiang Jingguo, 蒋经国,syna Czang Kaj-szeka) pełnił rolę jego osobistego tłumacza. Później awansował, został szefem Departamentu Badań i Rozwoju w rządzie. Wykonując tę funkcję, w wieku 38 lat, był najmłodszym członkiem gabinetu rządzącego. W latach 1984-1988 był zastępcą sekretarza generalnego Kuomintangu. W roku 1993 Ma został mianowany ministrem sprawiedliwości. Skutecznie zwalczał wówczas zjawisko korupcji. Wczesne lata 90-te to okres zmian ustrojowych na wyspie - system autorytarny ewoluował w kierunku demokracji. Będąc ministrem Ma Ying-jeou sprzeciwiał się reformie wprowadzającej bezpośredni wybór prezydenta oraz zniesieniu prawa zezwalającego na zatrzymywanie dysydentów. Te działania sprawiły iż jego przeciwnicy przykleili mu łatkę przeciwnika demokracji. W 1996 roku zostaje zdymisjonowany ze stanowiska, podobno dlatego że zwalcza korupcję zbyt gorliwie, nawet w łonie swojej macierzystej partii. To przyczyni się do powstania jego nieskazitelnego wizerunku. W latach 1996-1998 Ma który wydają się być skończony w polityce, powróca do pracy naukowej. Wielki comeback notując zostając burmistrzem Tajpej. Pełnił te funkcje dwie kadencje (1998-2006). Jego rządy w stolicy zbiegły się z epidemią SARS. W 2007 roku zarzucono mu, że gdy rządził Tajpej dopuścił się defraudacji 340 tys. \$. Urząd Skarbowy oczyścił go z zarzutów. W lipcu 2005 roku został przewodniczącym Kuomintangu. 22 marca 2008 roku został wybrany Prezydentem Republiki Chińskiej na Tajwanie zdobywając 58,45 % głosów. Oficjalnie stanowisko objął 20 maja.

Będąc prezydentem Ma Ying-jeou musi zmierzyć się z dwoma dużymi problemami Tajwanu. Aby zrozumieć problemy tego kraju, należy zwrócić uwagę na jego sytuację zarówno w polityce zewnętrznej, jak i wewnętrznej. Władze Republiki Chińskiej na Tajwanie jeszcze do lat 70-tych XX wieku reprezentowały Chiny w ONZ. W wyniku zbliżenia USA i ChRL, wyspa utraciła tę pozycję w 1971 roku, a Czang Kaj Szek odmówił przyjęcia Republiki Chińskiej do ONZ, pod nazwą Tajwan. Od tamtego czasu pogłębia się izolacja wyspy. Groźba wchłonięcia go przez wielkiego sąsiada zza cieśniny jest realna. Obecnie na scenie politycznej dominują dwie partie. Kuomintang (国民党) to partia prawicowa, która została założona na początku XX stulecia i rządziła dużą częścią Chin w latach 1928-1949. Po roku 1949, w wyniku przegranej wojny domowej z komunistami, jej funkcjonariusze przenieśli się właśnie na Tajwan. Do lat 90-tych była to jedyna na Tajwanie partia, niepodzielnie rządząca wyspą. Drugą partią jest Demokratyczna Partia Postępowa (DPP, 民进党). To partia lewicowo-liberalna, powstała w latach 80-tych. Kuomintang jest uważany za partię potomków przybyłych wraz z Kuomintangiem 1949 roku Chińczyków (waisheng ren, 外省人). Wielu z nich optuje za poprawą stosunków z ChRL, a w przyszłości nawet za zjednoczeniem. DPP jest partią rdzennych Tajwańczyków (bendi ren, 本地人 którzy przybyli na wyspę w XVII wieku z chińskiej prowincji Fujian). Sprzeciwia się połączeniu z Chinami kontynentalnymi oraz opowiada się za ogłoszeniem niepodległości. Prezydent Ma Ying-jeou będzie starał się ograniczyć pogłębiającą się izolację Tajwanu. Jednym z jego priorytetów w polityce zagranicznej jest poprawa stosunków z Chinami, które

za czasów jego poprzednika Chen Shui-biana (陈水扁) były bardzo złe. (właśnie pochodzący z DPP Chen Shui-bian był zwolennikiem ogłoszenia przez Tajwan niepodległości). Poprawa stosunków z ChRL ściśle wiąże się z planem poprawy sytuacji gospodarczej na wyspie. Tajwan, dawniej jeden z gospodarczych „tygrysów”, przeżywa od kilku lat kryzys ekonomiczny. Administracja Ma Ying-jeou liczy, że zacieśnienie więzów gospodarczych z Chinami kontynentalnymi doprowadzi do uzdrowienia sytuacji ekonomicznej.

10 października 2008 roku minie 97 rocznica tzw. Rewolucji Xinhai, czyli antymandzurskiego buntu w Wuhanie, który zapoczątkował upadek cesarstwa i powstanie Republiki Chińskiej. Do tego wydarzenia odwołują się zarówno rządzący w Tajpej narodowcy (w prostej linii będący kontynuatorami pierwszych przywódców Republiki), jak i rządzący w Pekinie komuniści (którzy przejęli władzę w 1949 roku, zwyciężając w wojnie domowej). Czas pokaże, czy polityka otwarcia na Chiny, jaką deklaruje nowowybrany prezydent Republiki Chińskiej na Tajwanie Ma Ying-jeou, sprawi iż oba państwa chińskie zjednoczą się, czy wręcz przeciwnie, Tajwan umocni dzięki temu swoją niezależność od Chin Kontynentalnych.